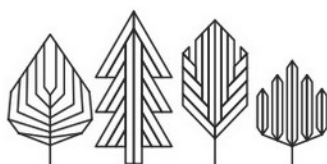

Lausunto Janakkalan Mallinkaistenjärven luontoarvoista 2021

Timo Metsänen
24.5.2021

LUONTOSELVITYS
METSÄNEN

1. PERUSTIEDOT

Luontoselvitys Metsäselmä pyydettiin lausunto koskien Janakkalan Mallinkaistenjärven ranta-alueilla sijaitsevien luontoarvojen nykytilaa. Aluetta ollaan kaavoittamassa, siellä esiintyy liito-oravia, lepakoita ja kohteella oli tehty hakkuita. Lausunolla otetaan kantaan, ovatko hakkuut mahdollisesti heikentäneet aiemmin rajattujen tiukasti suojeltujen lajien esiintymiä tai kulkuyhteyksiä sekä mikä on niiden nykytilanne. Lausunnon tilasi Janakkalan kunta.

Lausuntoa varten käytettävissä olivat kaavaa varten vuonna 2018 ja 2019 tehdyt luontoselvitykset (Metsänen, T. 2018 ja 2019) sekä METSO-selvitys vuodelta 2020 (Metsänen, T. 2020) ja niihin liittyneet paikkatietoaineistot. Lisäksi keväällä (7.4.2021) alueelle tehtiin maastokatselmus.

2. MENETELMÄT JA HAVAINNOT

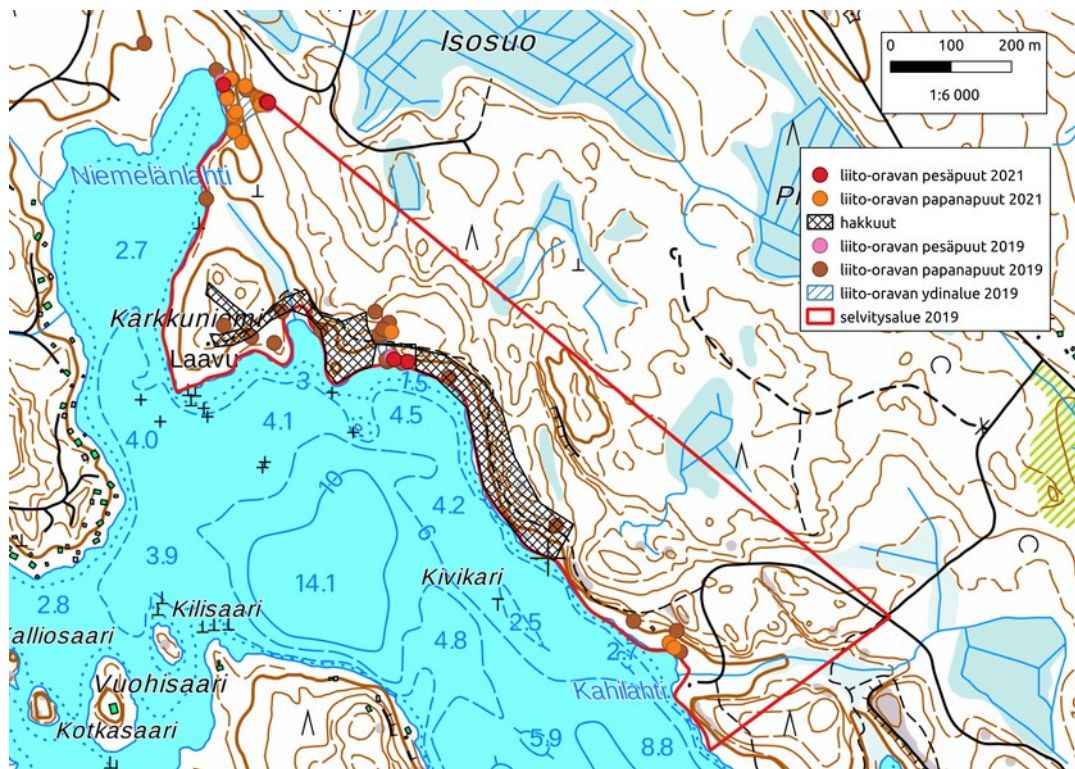
Maastokatselmuksessa tarkastettiin tiedossa olleiden liito-oravakohteiden nykytila ja lepakoiden päiväpiilojen olemassa olo sekä havainnointiin hakkuiden vaikutuksia sekä ajankohtaa muun muassa siihen, että ovatko ne vaikuttaneet ko lajien kulkuyhteyksiin. Yhteensä maastokatselmukseen käytettiin aikaa noin kolme tuntia.

Liito-oravan osalta tarkastettiin tunnetut kolopuut ja paikannettiin ydinalueilta muutamia papanapuita, sen verran että voitiin varmistua kohteen olevan asuttuna. Lisäksi etsittiin uusia mahdollisia kolopuita, jotka voisivat toimia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoina. Havainnot esitetään kuvien 1. ja 2. kartoilla yhdessä aikaisempien havaintojen kanssa.

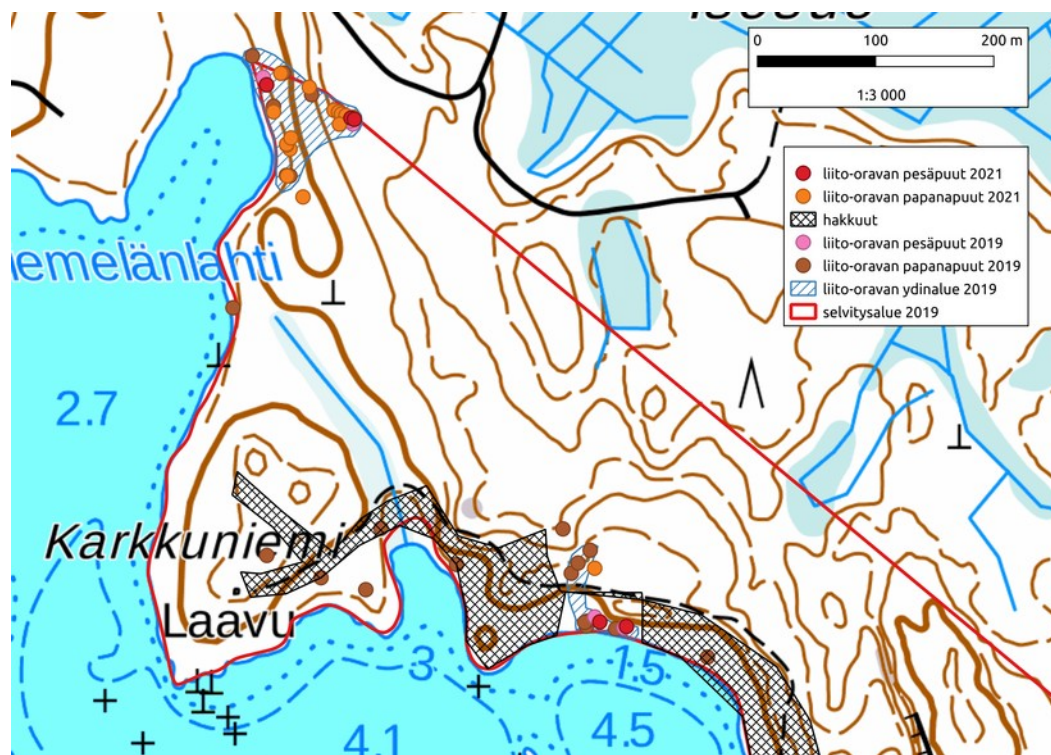
Papanapuu havaintoja tehtiin molemmilta aiemmilta ydinalueilta, mutta niiden "väliltä" ei löydetty papanoita. Tosin vastaan tulleet ulkoilijat kertoivat, että olisivat havainneet Karkkuniemen laavulta pohjoiseen papanoita polun varrella. Kohtaa ei etsinnöistä huolimatta löydetty. Lisäksi papanoita löytyi Kahilahden uuden laavun eteläpuolelta.

Lepakoiden osalta todettiin, että aiemmin löydetty kolopuu ja laavut ovat edelleen olemassa. Lisäksi alueen keskivaiheilla olleen palaneen kodan tilalle oli rakennettu laavu. Laavusta löydettiin yksi lepakon papana.

Alueen hakkuut olivat samoja kuin mitkä todettiin keväällä 2019 eli ne ovat ajoittuneet tekijän omien havaintojen perusteella kesän 2018 ja kevään 2019 väliselle ajalle.

Kuva 1. Kartta koko alueen liito-oravahavainnoista v. 2019 ja 2021.

Kuva 2. Kartta alueen pohjoisosan liito-oravahavainnoista v. 2019 ja 2021.

3. JOHTOPÄÄTÖKSET

Alueen tilanne ei ole muuttunut liito-oravien ja lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen tai kulkuyhteyksien osalta oleellisesti kesän 2019 jälkeen. Molemmat liito-oravan ydinalueet ovat asuttuja, lepakoiden käyttämä kolopuu on pystyssä ja laavu olemassa. Aiemmin palaneen kodan tilalle on ilmestynyt laavu, joka sekin on ainakin hetkellisesti sopinut jollekin lepakolle papanalöydön perusteella.

Kesän 2018 tilanteeseen verrattuna hakkuut kuitenkin ovat harventaneet rantapuustoa huomattavasti ja siten heikentäneet liito-oravan ja lepakoiden suojaista kulkuyhteyttä. Hakkuista huolimatta yhteys on kuitenkin vielä todennäköisesti jokseenkin toimiva, vaikkei enää optimaalinen.

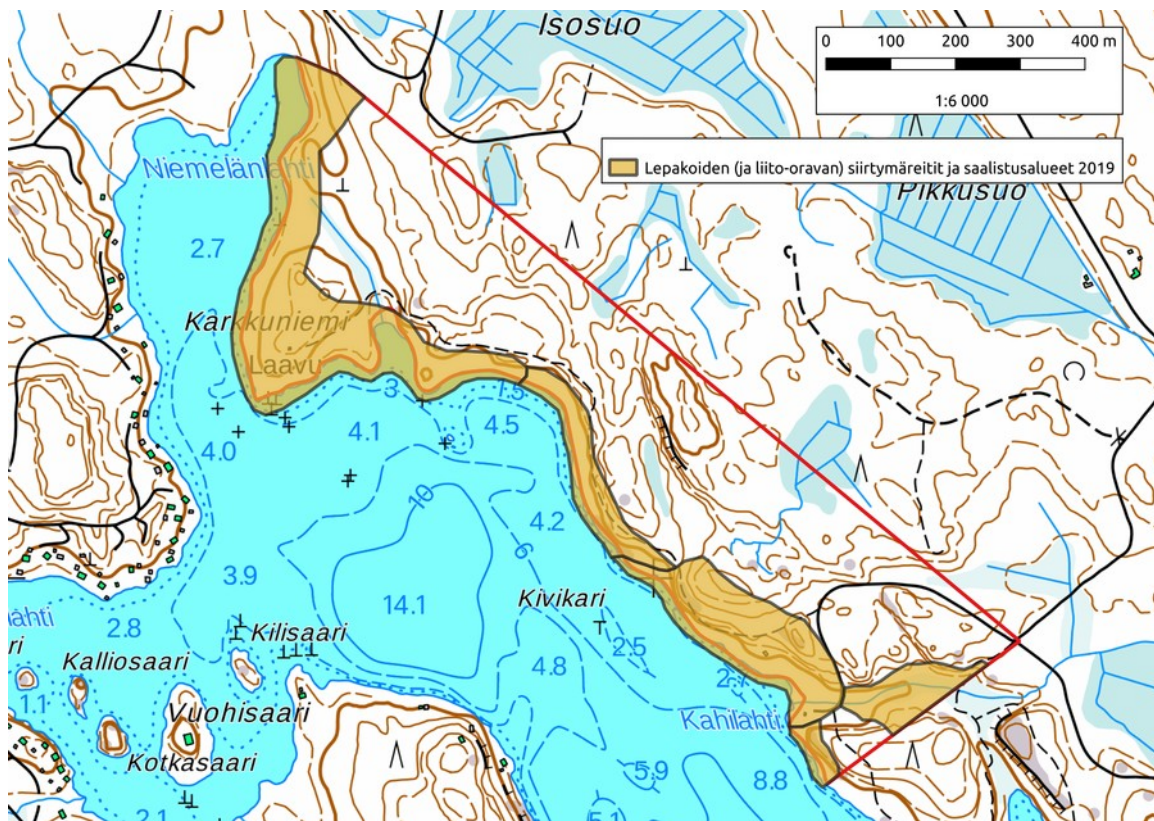
Liito-oravan ydinalueiden osalta aiemmat rajaukset ovat pääpiirteissään edelleen samat. Maastokatselmuksessa löydettiin kuitenkin yhdet papanat aiempien rajausten ulkopuolelta.

4. SUOSITUKSET

Uudet papanapuut on suositeltavaa huomioida ydinaluerajauksissa ja laajentaa rajauksia muutamilla neliömetreillä–aarilla siten, että uudet pisteet tulevat mukaan.

Huomioimalla alueen rantavyöhykkeen puustoiset osat, jotka ovat määritelty liito-oravien ja lepakoiden kulkuyhteyksiksi sekä saalistusalueiksi vuonna 2019, siten että puustoa ei kaadeta enempää ja aluetta ei valaista, voidaan lajien kulkuyhteydet turvata.

Näille alueille ei suositella tehtäväksi puunkaatoja ainakaan 50 vuoteen. Mahdollisuuksien mukaan alueelle on suositeltavaa istuttaa tai antaa luontaisesti uudistua nopeakasvuisia puita (esim. haapa), jotka jo 20–30 vuoden kuluttua alkavat tarjota enemmän suojaa ja uusia siirtymäpuita em. lajeille. Alueita ei suositella valaistavan lepakoiden pääesiintymiskaudella (toukokuussa). Alueet esitetään kuvan 3. kartalla.

Kuva 3. Kartta alueen pohjoisosan liito-oravahavainnoista v. 2019 ja 2021.

LÄHTEET

Metsänen, T. 2018. Janakkalan Mallinkaistenjärven luontoselvitys 2018. Sähköinen dokumentti 9.10.2018. Luontoselvitys Metsänen.

Metsänen, T. 2019. Janakkalan Mallinkaistenjärven liito-orava-, viitasammakko- ja lepakkokartoitus 2019. Sähköinen dokumentti 21.10.2019. Luontoselvitys Metsänen.

Metsänen, T. 2020. Janakkalan kunnan potentiaalisten METSO -kohteiden inventoinnit 2020: Rahittu, Räikälä, Välskärinmaa ja Luulionvuori. Sähköinen dokumentti 9.12.2020. Luontoselvitys Metsänen.